Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17430

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i, 2012 y?l?nda B. Süngü taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, beden e?itimi ve spor alan?nda görev yapmaya haz?rlanan ö?retmen adaylar?n?n, **zihinsel engelli** bireylere yönelik sahip olduklar? tutumlar? bilimsel yöntemlerle belirlemek ve bu tutumlar?n düzeyini ölçmektir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n **tutum** yap?s?n?n bili?sel, duygusal ve davran??sal boyutlar?n? ele alarak, adaylar?n engelli çocuklarla çal??ma konusundaki istekliliklerini ve yeterlilik alg?lar?n? de?erlendirmeye odaklanm??t?r. Bu çal??ma, özel gereksinimli bireylerin **e?itime kat?l?m?** (inclusion) ba?lam?nda ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek aç?s?ndan kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Beden e?itimi, spor ö?retmen adaylar?, zihinsel engelli çocuklar, tutum ölçe?i, ölçek geli?tirme, özel e?itim, **beden e?itimi**.

Yazarlar

Süngü, B.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, **ö?retmen adaylar?n?n** zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek, standardize edilmi? bir psikometrik araç olu?turmakt?r. Ölçek, özellikle beden e?itimi ve spor alan?nda engelli bireylerle çal??acak olan gelecekteki ö?retmenlerin haz?rl?k düzeylerini ve önyarg?lar?n? tespit etmeye yard?mc? olmay? hedeflemi?tir.

Geli?tirme çal??mas?, elde edilen veriler ?????nda, ö?retmen yeti?tirme müfredatlar?nda özel e?itim ve kapsay?c?l?k konular?na daha fazla a??rl?k verilip verilmemesi gerekti?i konusunda e?itim politikalar?na yol göstermeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, hem akademik ara?t?rmalarda hem de e?itim programlar?n?n geli?tirilmesinde temel bir de?erlendirme arac? olarak kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n zihinsel engelli çocuklarla spor ve beden e?itimi etkinliklerini yürütme konusundaki genel e?ilimlerini ölçen çok boyutlu bir **psikolojik yap?** üzerine kurulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Genellikle tutum ölçeklerinde oldu?u gibi, bu yap? üç temel bile?eni içermektedir:

Bili?sel Bile?en: Zihinsel engelli çocuklar?n spor yapma yetenekleri ve potansiyelleri hakk?ndaki inançlar ve dü?ünceler.
Duygusal Bile?en: Zihinsel engelli çocuklarla etkile?im kurarken hissedilen rahatl?k, kayg? veya empati gibi duygusal tepkiler.
Davran??sal E?ilim Bile?eni: Engelli çocuklar? derslere dahil etme, onlarla aktif olarak çal??ma veya bu tür görevlerden kaç?nma yönündeki niyetler ve e?ilimler.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde yürütülen bir yüksek lisans tezi oldu?undan, ölçe?in geçerlik çal??malar? tez kapsam?nda detayl?ca incelenmi?tir. Her ne kadar kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, akademik bir ölçek geli?tirme sürecinin gere?i olarak **yap? geçerli?i** ve içerik geçerli?i analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?inin belirlenmesiyle sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i ise genellikle Faktör Analizi (aç?mlay?c? ve/veya do?rulay?c?) yöntemleriyle test edilerek, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumu incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in tutum yap?s?n? uygun alt boyutlarla ölçtü?ünü göstermelidir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, ölçek geli?tirme sürecinin zorunlu bir ad?m? olarak iç tutarl?l?k analizlerinin yap?ld??? kabul edilmektedir. Ölçe?in güvenirli?i, maddeler aras?ndaki tutarl?l??? gösteren Cronbach Alfa (**iç tutarl?l?k katsay?s?**) de?eri ile belirlenmi?tir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu i?aret eder.

Ek olarak, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas? da uygulanm?? olabilir. Bu prosedürler, ölçe?in farkl? zamanlarda benzer sonuçlar verme yetene?ini do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Yüksek lisans tezi çal??mas?nda öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in temel faktörleri ve alt boyutlar? belirlenmi?tir. Bu analiz, zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumun kaç farkl? boyuttan olu?tu?unu (örne?in; kabul, kayg?, yeterlilik alg?s?) ortaya koyar.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in nihai madde say?s?n? ve her bir maddenin hangi alt boyuta ait

ARABPSYCHOLOGY.COM

oldu?unu kesinle?tirmi?tir. Bu i?lemler, ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?laml???n? kan?tlamada merkezi bir rol oynamaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Yüksek ihtimalle Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a uzanan 5'li veya 7'li dereceleme).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri / Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: Genellikle 18-25 ya? aral??? (Lisans ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin Beden E?itimi ve Spor Ö?retmenli?i bölümlerinde ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory). Kat?l?mc?lar, kendilerine sunulan ifadelere ne derece kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Özel gereksinimli bireyler, kapsay?c? e?itim, beden e?itimi ve spor, tutum, ö?retmen e?itimi, psikometri, ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Yüksek lisans tezi kayna??nda belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Yüksek lisans tezi kayna??nda belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (Tez savunma adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2012 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirildi?inden, ticari bir ücret talep edilmemektedir. Kullan?m izinleri için genellikle tezin yazar? (B. Süngü) ve ilgili üniversite (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Süngü, B. (2012). *Beden e?itimi ve spor ö?retmen adaylar?n?n zihinsel engelli çocuklara yönelik tutumlar?yla ilgili bir ölçek geli?tirme çal??mas?* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir. Eri?im adresi: tez.yok.gov.tr

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmen Adaylar?n?n Zihinsel Engelli Çocuklara Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak materyalde aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezinin orijinal metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM